TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 40·— K
Félévre . . . . . 20.— „
Negyedévre . . . . . 10·— „
Egy hóra . . . . . 3·40 „
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1917. XLVI. évfolyam, 244. szám. Csütörtök, október 25.

A háboru hirei.

Az olaszokat harminc kilométeres fronton visszanyomtuk.

Budapest, okt. 25. A sajtószállásról jelentik:

Az Isonzó melletti hadmüveletek kedvezően haladnak előre.

A szövetséges csapatok az ellenséget harminc kilométernyi frontszélességben kivetették első állásából. Több ezer foglyot és számos ágyut szállitottunk be.

Az egész első olasz vonal birtokunkba van.

Budapest, okt. 25. A Neu Freie Presse közli:

Az olaszok leggondosabban kiépitett egész első vonala birtokunkban van.

A harc folyamatban, terjedelme növekszik.

A németek megjelenése az olasz fronton.

Lugano, okt. 25. Cadorna tegnapi jelentésének megfelelően az olasz lapok felemlitik a német haderőknek az olasz fronton való megjelenését.

A Corriere dela Sera azt állitja, hogy az olasz hadvezetőséget ez nem találta készületlenül. Noha még nem tudják, vajjon a mostani támadás egy nagy offenzivának előjele-e és hogy mily nagy a németek segitsége, az olaszok egyáltalán nem aggódnak. Ha a központiak a stratégiai cél helyett politikai célokat akarnak elérni, ezt meg fogjuk akadályozni.

A tegnap esti Wolff-jelentés.

Berlin, okt. 25. A Wolff-iroda jelenti szerda estéről:

A Chemin des Dameson csekély volt a tüzérségi tevékenység. A franciák nem folytatták támadásaikat.

Keleten semmi különös.

Az olasz fronton a közös támadó hadmüvelet tervszerüen folyik. Eddig több ezer foglyot jelentenek.

Az olasz lapok offenzivánkról.

Lugano, okt. 25. Délutáni telefonjelentés.

Az olasz lapok a legrosszabra kezdik előkésziteni a közvéleményt. Hangoztatják azonban, hogy egyelőre nincs ok az idegességre.

Grázig hallatszik az ágyuzás.

Gráz, okt. 25. Délutáni telefonjelentés. Néhány napja igen erősen hallatszik az ágyudörgés az olasz frontról.

Olasz offenzivánk sikeresen halad előre.

Budapest, okt. 25. A sajtószállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának:

Haderőink és a német szövetséges haderők támadása az olasz fronton a legjobban halad előre és már is nagy térnyereséget ért el.

A zsákmány foglyokban és hadianyagban szemmel láthatólag növekszik.

Wekerle miniszterelnök bejelenti a Házban olasz offenzivánk eredményét.

Budapest, okt. 25. Délutáni telefonjelentés.

Wekerle Sándor miniszterelnök délben fél kettőkor a képviselőházban bejelentette, hogy olasz offenzivánk eredményesen halad előre.

Flitschet elfoglaltuk, a német csapatok Tolmeinnél haladnak előre. Ezen a frontszakaszon az összes olasz állások birtokunkban vannak.

Eddig 10.000-nél több foglyot és rengeteg zsákmányt jelentenek.

Hogy kezdődött az olasz offenzivánk.

Budapest, október 25. A sajtószállásról jelentik:

Szerdán hajnalban két órakor kezdődött a központi hatalmak offenzivája az olaszok ellen.

A tüzérségi tüzelés csakhamar hatalmas pergőtüzzé fokozódott. Legnehezebb ütegeink több órás pusztitó tüzelése készitette elő gyalogságunkat a támadásra. Az ágyuk dörgésébe csakhamar villámlás és menydörgés vegyült, majd nemsokára megeredt az eső, később pedig hóvihar kerekedett.

A negyven kilométeres fronton gyalogságunk némely helyen a hátsóbb állásokban is megvetette a lábát.

A zsákmány már eddig is igen tekintélyes.

Az olaszok most készültek a 12-ik Isonzó-offenzivájukra.

Budapest, okt. 25. Délntáni telefonjelentés. A sajtószállásról jelentik:

Az olaszok most készültek 12-ik Isonzó-offenzivájukra, amelyet Cadorna az eddigieknél sokkal nagyobb arányunak tervezett. A most tervezett olasz offenzivában angol és francia gyalogságnak is részt kellett volna vennie.

Támadásunk 40 kilométernyi területre terjed ki.

Az előkészitő tüzerségi tüzelésben mindenféle kaliberü ágyu résztvett. Gyalogságunk rohamtámadása minden részletében mesterien volt előkészitve. Az olasz gyalogság heves ellentállást tanusitott, de tulnyomó részük már első nekirohanásunknak áldozatául esett.

A politika hirei.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 25. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor Szász Károly elnöklésével ülést tartott, amelyen folytatták az indemnitás vitáját.

Novák János a kisgazdák nevében megszavazza a javaslatot.

Szilágyi Lajos az osztrák Reichsrathban elhangzott támadásokat utasitja vissza és felsorolja a honvédséget ért egyes sérelmeket. Szurmay honvédelmi miniszter nyomban válaszolt Szilágyi megjegyzéseire.

Hadik János gróf szólalt fel azután és válaszol a közélelmezést illető kifogásokrn. Bejelenti, hogy holnap vagy holnapután megjelenik a központokról szóló rendelet.

Azután Károlyi Mihály gróf szólalt fel és részletesen foglalkozik Tisza István grófnak tegnapi beszédével, amelyben őt és pártját ugy apasztrofálta, hogy ők a békét pártérdekből akarják. Kijelenti és ismétli, hogy ők azt a békét akarják, amelyet Czernyn külügyminiszter hangoztatott budapesti beszédében.

Az ülés lapunk zártakor még folyik.

Uj pártalakulás lehetősége.

Budapest, okt. 25. Politikai körökben nagy feltünést keltett Tisza István gróf tegnapi formális békeajánlata. Bár Wekerle miniszterelnök elutasitó választ adott, mégis azt hiszik, hogy nem lehetetlen az uj párttömörülés, vagy pártalakulás.

A betiltott Bródy darab a képviselőházban.

Fényes László interpellációja.

Budapest, október 25. Fényes László a képviselőház tegnapi ülésén este 8 óra után interpellációt intézett a belügyminiszterhez Bródy Sándor „Szerető“ cimü darabjának betiltása miatt.

Ismerteti a darab vázlatát és elmondja, hogy a darabban egy alispán leánya beleszeret egy grófba, aki nem veszi el feleségül és ezért a leány lelövi a grófot.

Felvetődött a hir — mondja Fényes László, — hogy a darab egy bécsi közismert tragédia eseményéből szövődött. Még ha igy volna, sem szabadna annak előadását betiltani. Kérdi a belügyminisztert, hajlandó-e a betiltást visszavonni és törvényjavaslatot előterjeszteni, hogy a szindarabok előadása a jövőben biztositassék.

Ugron Gábor belügyminiszter válaszában előadja, hogy miután a darabban azon szempontok, amelyek miatt a darabot betiltották, figyelembe vétettek és a darab kifogásolt részei módositattak, előadását megengedték. Az ábrázoló előadás szabad terjesztését csak ugy, mint a gondolat szabadságát maga is pártolja, de törvényjavaslat előterjesztésére nincs szükség.

A Ház a választ tudomásul vette.

Sachs századost felmentették.

— Tudósitónk telefonjelentése. —

Temesvár, okt. 25. A temesvári hadosztálybiróság tegnap este hirdette ki Sachs Viktor százados és társai ügyében az itéletet, amely az összes vádlottak felmentésével végződött.

Sachs százados ellen az ügyész csak részben tartotta fenn a vádat és pedig kötelesség-mulasztás dolgában, a csalás és sikkasztás vádját elejtette, a többi vádlott tekintetében valamenynyire nézve elejtette a vádat, mert a védelem bebizonyitotta, hogy ártatlanok.

A biróság ennek alapján a tegnap este kihirdetett itéletében **Sachs Viktor századost is felmentette.**

Az ügyész három napi haladékot kért és kapott arra nézve, hogy esetleges fellebbezését bejelenthesse.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, október 24.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Keleti harctér:

Csapataink körletében nincs ujság.

Olasz harctér:

A harci tevékenység az egész délnyugati arcvonalon jelentékenyen fokozódott. *Flitschnál, Tolmeinnál és a Bainsizza—Heiligengeist-i fensik északi részében hatalmas tüzérségi előkészités után osztrák-magyar és német gyalogság betört az olasz vonalakba.*

Délkeleti harctér:

Berattól délre és a Tevoli folyó mindkét oldalán biztositó csapataink eredményesen harcoltak.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, október 24.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában csapataink ellentámadással az ellenséget csaknem teljesen kivetették a védelmi zónánkból még megszálva tartott sáncból. A Houthoulster-erdő déli szélén foglyok maradtak kezünkön. A Draalibanktól Zandvordéig terjedő harci területen a tüz délután ismét jelentékenyen fokozódott, uj támadások nem következtek.

A német trónörökös hadcsoportja: A franciák tegnap két izben nagy támadást kezdtek a Chemin des Dameson, az Ailette-lapálytól Vauxaillantól északra egészen a Baumseiltől északra fekvő fensikig (25 kilométer).

Az Aisne-csatornától délre délelőtt kifejlődő harcok az Ailette és az Oszfeld magaslatok között sulyos változó küzdelmekre vezettek. A hat napon át tartó leghevesebb tüzzel elpusztitott állásaink ellen kora reggel támadó ellenség erős ellenállásra talált és sulyos veszteségei folytán nem jutott előbbre. Csak uj francia erőknek későbbi uj előkészités után és számos páncélos gépkocsival támogatott lökése tudott Alemant felé, délről Chavingnon felé állásainkba betörni és e falvakig előrenyomulni. Ezáltal a közbeeső állások tarthatatlanokká váltak. Midőn az arcvonalban szivósan tartott vonalakból a csapatokat visszavontuk, előrevont ütegeket is kénytelenek voltunk felrobbantani és az ellenségnek átengedni. A franciák erélyesen nyomulnak utánunk, de tartalékaink beavatkozása következtében az ellenséges lökést Pinontól délre és Vaudesonnál és Cavignonnál, mely körül különösen kemény harcok folytak, felfogtuk. További előrehaladást az ellenség nem tudott elérni. Az ugyanekkor Filaeitől délre a La Roierre major mindkét oldalán fekvő fensikon több francia hadosztállyal inditott támadások az ismételt rohamok ellenére legnagyobb veszteségeik mellett meghiusultak. Este az ellenség több órás pergőtüz után Braie és Ailette között támadásra indult. Csapatai mélyen tagozva kétszer törtek előre. Védőtüzünkben és helyenkint elkeseredett közelharcban ezen az arcvonalon a franciák támadása teljesen összeomlott. Helyi harcok alakjában a csata, mely az éjszakába nyult, eddig nem éledt fel ujból. Csapataink hősiesen harcoltak.

A Maas keleti partján a nap folyamán Beaumonttól délnyugatra gránátharcok folytak.

Keleti harctér:

A Rigai öböl és a Düna között az október 22 ig terjedő éjjeleken annélkül, hogy az ellenség zavarta volna a széles arcvonalon főállásunk előtt messze előretolt biztositó csapatainkat, melyek eredményes ütközetekben szeptember eleje óta az oroszokat megakadályozták abban, hogy állásainkba betekintést nyerjenek, visszavontuk.

Macedon arcvonal:

Élénkebb tüzérségi tevékenység csak az Ochrida-tótól nyugatra és a Vardartól Doiranig folyt, ahol az angolok előretöréseit visszavertük.

Olasz harcvonal:

A harci tevékenység Tirolban, Karinthiában és az Isonzó mentén észrevehetően feléledt. Német tüzérség beavatkozott a tüzharcba. *Német és osztrák-magyar gyalogság ma reggel Flitschnél Tolmeinnél és a Bainsizzai fensik északi részében az első olasz állásokat elfoglalta.*

Ludendorff.

Megkezdődött a rekvirálás Torontálban.

Az Országos Közélelmezési Hivatal most küldötte meg a vármegyék alispánjaihoz a rekvirálás meginditásáról szóló 100.000 számu körrendeletét *Jankó* Ágoston alispán a mai napon rendeletileg utasitotta a főbirákat és a két rendezett tanácsu város polgármesterét, hogy a már megalakitott terményátvételi bizottságok közbenjöttével a gabonaátvételt és a tengeri rekvirálását haladéktalanul kezdjék meg és a legnagyobb alapossággal és gyorsasággal bonyolitsák le.

A rekvirálás egész menetét a főszolgabirák személyesen kötelesek felelősség terhe alatt ellenőrizni és támogatni, magasabb szempontokból minél nagyobb eredményre törekedni és közhirré tenni, hogy a rekvirálás befejeztével az eltitkolt készletek után a határrendőrség, a csendőrség és a pénzügyőrség fog kutatni. Minden szombaton este kötelesek az eredményről zárlatot készitení és ezt a főszolgabiróság járási összesitővel vasárnap az alispánnál bejelenti, aki azután táviratban jelenti be a közélelmezési miniszternek a hiteles eredményt. A Hadi Termény Részvénytársaságnak december hó 31-ig tényleg beszállitott minden métermázsa után a községi elöljáróság külön tiz fillér jutalékot kap. A rekvirálás tartama alatt a főszolgabirák nem adhatnak ki olyan szállitási igazolványokat, amelyek gabonának, vagy tengerinek innen más gazdaságba való elvitelére kéretnek.

Az október hó 15-ig be nem váltott, vagy nem érvényesitett vásárlási igazolványokat az elöljárók tartoznak összegyüjteni és az átvevő bizottság rendelkezésére bocsátani. A rekvirálás ellen 15 nap alatt lehet fellebbezni, de sehova máshová, mint csakis a főszolgabirósághoz és a főszolgabiró nyolc nap alatt köteles az ügyet elintézni. *Jankó* Ágoston alispán a rekvirálási müvelet meginditásáról jelentést tett a közélelmezési miniszternek és ezzel a hadsereg és az ellátatlan lakosság legfontosabb szükségletét biztositani hivatott nagy munka megindult.

HIREK

Vasárnapi poszt dudolója.

— A 12-es bakák stellungjából. —

A vasárnap itt is csak vasárnap,
Ha nem is áll a munka meg a harc:
— A golyók tovább is sivitva szállnak,
Ünnepe van tovább is a halálnak —
De ünnepin ragyog a bakaarc.

A vasárnap itt is csak vasárnap,
Ha nincs mise és a nép nem eseng:
— Mind a harang berukkolt réges-régen
És halált küldöz annyi-annyi végen —
De a falu harangja idecseng.

A vasárnap itt is csak vasárnap,
Ha ünneplőbe nem is öltözünk:
— A hideg tovább nyesgeti a lábunk,
Vihar, eső vadul cibálja vállunk —
De mind, de mind hazaköltözködünk.

A vasárnap itt is csak vasárnap,
Ha az én Zsuzsim nem is mosolyog:
— A poszton állok és suhog a gránát,
Oly messze van a Tisza meg a Bánát —
Minden baka halkan hazakocog.

Hazaérez mindenki vasárnap,
Megfogja a rozsdás eke szarvát:
— Ha hazulról fuj, a vad szél is áldott,
Hozza a sok szép, jó falusi álmot —
Idehoz sok jó Zsuzsit és Marcsát.

A vasárnap itt is csak vasárnap,
A poszt jól tudja, mi a messzeség:
— Ha hazaérez, ha a halált tudja,
Néz, néz, néz, néz csak, moccan-e a muszka —
A poszt csak egyet ösmer: kötelesség.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Pénteken, október hó 26-án 2 előadás.

Lehult bilincsek.

Dráma 4 felvonásban. — Főszereplő: **Henny Porten.**

Teddy mint népfölkelő.

Vigjáték 2 részben.

Messter-hét. Aktuális.

Előadások: 5 és fél 9 órakor.

Helyárak: Mérsékelt: páholyülés 80 f, I. hely 70 f, II. hely 60 f, III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 1·20 K, I. hely 1·— K, II. hely 80 f, III. hely 50 f.

Vasárnap mind, mind hazafelé néz,
És onnat várja, mikor süt a Nap:
— Tudjuk, hogy tulnan a fene sok muszka
Vasárnap eloson muszka falukba —
És békét mikor prédikál a pap.

Gömöri Jenő.

— **Megalakitják a népruházati bizottságot.** A hivatalos lap tegnapi száma kormányrendeletet közöl amely elrendeli, hogy a kereskedelemügyi miniszter Népruházati Bizottságot állitson föl. A bizottságnak az a föladata, hogy az ország lakosságát ruházati cikkekkel ellássa, a ruházati cikkek bevásárlását, földolgozását szabályozza s a szövetek és árak fölosztására nézve előterjesztést tegyen. A bizottság mellett külön szakbizottságokat alakitanak, még pedig minden egyes csoportra vonatkozóan. A Népruházati Bizottság az érdekelt minisztériumok kiküldötteiből és azokból a tagokból áll, akiket a kereskedelemügyi miniszter az érdekeltségek köréből meghiv. A miniszter elrendelheti, hogy mindazok a vállalatok, amelyek ruházati célokra alkalmas félgyártmányoknak, készáruknak előállitásával foglalkoznak, készleteiket a bizottságnak jelentsék be. A bizottság e vállalatok helyiségeit ellenőrizheti és üzleti könyveibe betekinthet. A miniszter a lakosság ellátásának biztositására elrendelheti az uj vagy használt ruházati anyagok zár alá vételét, valamint azt is, hogy e készleteket vagy azok egyes darabjait tulajdonosaik az általa megjelölt intézményeknek átadják. Az átadás a hatóságilag megállapitott áron történik. Minthogy az árvizsgáló bizottságok hatásköre nem terjed ki a ruházati cikkekre, az árvizsgáló bizottság tennivalóit a Népruházati Bizottság által alakitandó szervezet fogja ellátni. A rendelet a kihirdetés napján lép életbe.

— **A közélelmezési hivatal hirei.** A városi közélelmezési hivatal ezuton értesiti a közönséget, hogy a közellátás céljaira nagyobb menyiségü aszalt szilva érkezett, amelynek forgalombahozatalát az özv. Guttman Jakabné és fiai cég intézi. Az aszalt szilva ára viszonteladóknak nagyban 2·95 korona, a fogyasztóknak kicsinyben 3·20 korona, akik azt a két városi szövetkezetben; a Köztisztviselők fogyasztási szövetkezetében és az élelmezési csarnokban beszerezhetik.

Ujabb hadiszappan szállitmány is érkezett a városhoz, amelyet a legközelebbi lisztkiosztás alkalmával fognak a közönség közt szétosztani és pedig 3 családtag után fél kilót, azontul 1 kilót kilogrammonkénti 4.16 korona árban.

A jelenleg rendelkezésre álló zsirmennyiséget a hadisegélyesek vásárolhatják elsősorban.

— **Felhivás.** Mindazon hölgyek és urak, kik megfelelő hanggal és jó zenei hallással birnak és a róm. kath. plébániatemplomban vasár- és ünnepnapok alkalmával a kóruson egy ujonnan szervezendő énekkarban közremüködni óhajtanak, felkéretnek, hogy ebbeli szándékukat *Weninger* József egyházi karnagynál f. évi november hó 1-ig jelentsék be, ahol a továbbiakra nézve kellő felvilágositásban is részesülnek.

— **Kidobtak egy kalauzt a vonatból.** Szabadkáról irják, hogy a Budapestre induló vonaton szolgálatot teljesitő Szekeres János kalauz megszólitott egy kofát, aki öt darab élő kacsát vitt magával egy hatalmas kosárban, amely a rendes podgyász nagyságát jóval meghaladta. A kofa nem volt hajlandó a kalauz által követelt utánfizetést teljesiteni, ebből szóváltás támadt, amelybe a többi utazókofa is beleegyedett, végül mindnyájan a kalauzra rontottak, letépték róla a bluzát és kilökték a vonatból. Az utasok Homokszentlőrincen értesitették az esetről az állomásfőnököt, aki azonnal embereket küldött a kalauz keresésére, akit a negyedik váltónál találtak meg eszméletlen állapotban. A kalauzt Szabadkára szállitották, a kofát a csendőrség letartóztatta, társai ellen pedig meginditották az eljárást.

— **Adományok a Postás Kórház céljaira.** Az Országos Postás Kórház céljaira a módosi m. kir. posta és távirdahivatalnál a Módosi takarékpénztár 50 koronát, a Módosi polgári takarékpénztár 50 koronát és Krausz Sándor fiai cég 100 koronát adományoztak, mely összegekért ezuton is köszönetet mond, a módosi m. kir. posta- és távirdahivatal vezetője.

— **A szegény iskolásgyermekekért.** *A nagybecskereki iskolagyermekbarát-egylet* a következő kérelemmel fordul a jótékony emberbarátokhoz:

„A nehéz háborus viszonyok közepette egyletünkre a szokottnál nagyobb feladat vár. A zord tél már küldi hirnökeit, nemsokára ő maga is megjelenik. A vékony nyári ruhák lekivánkoznak a vézna testekről, a láb nem képes majd mezitelen maradni. A szegény gyermekek száma megnövekedett: nemcsak azok szorultak támogatásra, akik rendes körülmények között is annyira szükölködők, hogy szüleiktől nem részesülhetnek meleg ruházatban, nemcsak azok, akiknek apjuk hadbavonult, hanem azok is, akiknek keresetképes atyjuk, bár nem vonult hadba, a szomoru gazdasági viszonyoknál fogva kereset nélkül maradt. Mindezeknek iskoláztatása csak ugy lehetséges, ha a társadalom, mint eddig, nemes szivvel hozzájárul ezeknek felruházásához. Egyletünk ezért fordul eddigi pártfogóihoz, a könyörületes adakozókhoz, tegyék lehetővé, hogy céljának lehetőleg meg tudjon felelni: hogy felruházhassa a meziteleneket és meleg takaróval láthassa el az abban szükölködőket! Szives adományaikat kérjük *Menczer* Lipót egyl. elnökhöz vagy *Wégling* István áll. isk. igazgató, egyl. pénztároshoz beküldeni.“ Kiváló tisztelettel: Az elnökség.

— **A fémkészletek sürgős beszolgáltatása.** A háboru győzelmes befejezéséhez a muni ciógyártásnak végsőkig való felfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a m. kir. honvédelmi miniszternek 13421/eln. 20—b. 1917. sz. rendelete, amellyel igénybevette *a vörösrézből, sárgarézből, bronzból, vörösfémből, alpakkából, pakfongból, valamint a nikkelből és aluminiumból készült fémtárgyakat.* Mindenki, aki ilyen fémtárgyakkal rendelkezik, kell hogy *mielőbb* felajánlja a hadseregnek munici ógyártás céljaira az igénybevett fémkészleteket. Aki önként ajánlja fel fémtárgyait, *magasabb árakat kap*, mig az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszolgáltatást, kisebb térítési összeghez jut és ahhoz is csak a beszolgáltatás után jó idő mulva. Már azért is mindenki a saját jól felfogott érdekében cselekszik akkor, amidőn *a hivatalos hadifémbeváltóhelyeknél önként és késedelem nélkül beszolgáltatja az összes arra kötelezett fémtárgyait*, amelyekért a hivatalos hadifémbeváltóhelyek a legmagasabb megállapitott átvételi árat tartoznak fizetni *rögtön és készpénzben.* Be kell szolgáltatni az alábbi fémtárgyakat:

vörösrézből és vörösrézötvözetekből készült csengőket, csöveket, rudakat, diszitőtárgyakat, fütőtestburkolatokat, 25 cm. átmérőnél kisebb harangokat, kalap-, ruha-, bot- és ernyőtartókat, védő-, szőnyeg- és függönyrudakat, lószerszámcsattokat és vereteket, stb., azután egyszerü iróasztalkészleteket, diszmüárukat, függőcégéreket és cégtáblákat, név-, reklám- és tájékoztatótáblákat, rácsokat, virágcseréptartókat;

tiszta nikkel és nikkellemezzel bevont (lemezelt) acéllemezből készült csészéket, fazekakat, főzőedényeket kádakat, sütőket, tálakat, üstöket evőeszközöket, gyertya-, gyufa- és gyümölcstartókat, szitákat, szűrőket, vizeskorsókat, ecet- és olajtartóállványokat, gyorsforralókat, teafőzőket, teáskannákat stb.;

tiszta aluminiumból készült tárgyakat, még pedig: mindenféle csészéket, fazekakat, fedeleket, főzőedényeket, hamutartókat, ivóserlegeket, kanalakat, kádakat, medencéket, serpenyőket, tálakat, tányérokat, üstöket stb.;

vörösrézből és sárgarézből készült konyhafelszerelési és hasonló tárgyak közül a különféle üstöket, lábasokat, tüzhelybe beépitett vizmelegitőket, viztartókat, parázstartókat, fürdőkályhákat, mozsarakat, mozsártörőket, gyertyatartókat, vasalókat, fél kilogramnál nehezebb rézsulyokat, bálcákat, habverőket, gyümölcsfőzőüstöket stb.;

óntárgyakból a korsókat, ürmértékeket, edényeket, tányérokat, tálcákat, fedőket stb.

A nagyközönség már a legközelebbi napokban értesitést fog kapni, hogy *kik a helybeli és környékbeli hivatalos hadifémbeváltók.* A hatóságok az erre vonatkozó előterjesztésüket már megtették, a kijelölés is megtörtént, ugy hogy a vidéki hadifémbeváltók névjegyzékének nyilvánosságra való hozatala már *csak néhány nap kérdése.*

SZINHÁZ, ZENE

Heti müsor.

Okt. 25. Csütörtök: (Páros 3.) Urasági inas kerestetik.
Okt. 26. Péntek: (Páratlan 4.) Gólem.
Okt. 27. Szombat: (Bérletszünet.) Gólem.
Okt. 28. Vasárnap d. u. mérsékelt helyárakkal: Csárdáskirályné. *Este:* (Bérletszünet.) János vitéz.

Az előadások kezdete este fél 8 órakor.

Urasági inas kerestetik. Eugen *Burg* és Louis *Taufstein* urak darabot irtak, ami egymagában nem lett volna még hiba, de a darabjukat tegnap eljátszották a szinházban és ez már közelebbről érintett bennünket. A darab tele van elejétől végig a jó régi, kipróbált bohózatrecept szerint, sok helyzetkomikummal, még több nyári viccel, — csakhogy a nyárnak már régen vége van és a szén- és kokszhiány miatt a mi szinházunkban is nagyon érezni, hogy vége van a nyárnak.

A szereplő szinészek *Horváth* Erike, *Balázs* Manci, *Fodor* Artur, *Kemény* Lajos és a többiek is jobb ügyhöz méltó igyekezettel játszottak. A szinház zsufolásig tele volt.

2670—1917. szám. 918—2.1

Hirdetmény.

Alulirott község elöljárósága ezennel közhirré teszi, miszerint Karlova község mint erkölcsi testület tulajdonát képező *nagykocsma, tiszai csárda* folyó évi *november hó 7-én délelőtt 9 órakor* Karlova községházában tartandó nyilt árverésen 1918. évi január hó 1-től számitandó három egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Nagykocsma kikiáltási ára 1400 korona.

Tiszai csárda kikiáltási ára 360 korona.

Az árverés megkezdése előtt köteles az árverező 10 % bánatpénzt letenni.

A közelebbi árverési feltételek bármikor a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Karlován, 1917 október 18-án.

Bossán Béla jegyző.

Breitner Zsigmond Zentán

30 év óta fennálló bank bizományi cég kedvező feltételek mellett és előleges költség nélkül megszavaztat házakra és földbirtokra az érték ³/₄ részéig törlesztéses

kölcsönt.

921

Egy férfi szobába való masziv, keményfa 919

iróasztal

sürgősen eladó.

Megtekinthető: Melenczei u. 38.

Két teksz munkást

felveszek komotcipő- és papucsgyártáshoz, fizetek párjától 1 kor. 40 fillért.

Hertelendy János Szeged

Hétvezér-utca 27. 916

Lokomobilok magánjáróvá

való átalakitásához szállitjuk az összes öntvényeket, tengelyeket, talplemezeket stb. — Lokomobilokat magánjáró gőzgépekért becserélünk. — — Bővebbet

Friedrich Testvérek

gépgyárában, Temesvár.

Ezennel közhirré tétetik, hogy az állam részére

lovak

készpénzfizetés mellett

vásároltatnak

és pedig minden kedden Nagybecskereken s minden szerdán Nagykikindán, továbbá folyó hó 25-én Párdány és 27-én Pancsován.

Nyilvántartási lappal ellátott lovak is vásároltatnak.

912 Lónyilvántartó tiszt

Nyomdásztanoncu

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu hetifizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Helybeli beszerzési források.

Biztositási ügynökségek:
Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:
Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:
Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:
Özv.Guttmann Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:
Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, **Hunyadi-utca 8.**

Divatáruház:
Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovácz István, **Hunyadi-utca.**
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:
Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:
Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:
Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.

Fényképész:
Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:
Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Erzsébet-hidon tul, Ambrózy szappangyár épületében.

Füszerkereskedő:
Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:
Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfürész:
Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:
Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:
Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmüáru-, rövidáruüzlet:
Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemü- és papirkereskedés:
Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:
Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőmüvesek:
Hoff N. és társa.

Lakatosmühely:
Engel Ádám, **Megyeház-utca.**

Lisztkereskedés:
Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:
Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:
Szehr Mariska, Gizella-part. **Kurländer-udvar.**

Női kalap divatterem és kalapvasalás:
Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:
Felsenstein Ferenc, **Hunyadi-utca,**

Sirkőraktár és szobrászterem:
Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállitó-cég:
Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:
Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához" c. szálloda, Megyeház-u

Szeszgyár:
Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:
Klein Bernát.

Temetkezési intézet:
Bencze A. és Fia.

Tüzifa-, épületfakereskedés:
Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatáruház:
Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:
Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söröcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söröcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:
Oláh Gábor, Bajza-u.

Munkáslányok

azonnal felvétetnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál"

pol. napilap kiadóhivatala

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken. Kiadó: Pleitz Fer. Pál.